

Sygn. akt: IV RC 45/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2018r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Grzybczyk

Protokolant: Monika Kmita

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2018r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniej N. N. reprezentowanej przez matkę A. N.**

przeciwko J. N.

o podwyższenie alimentów

- 1) podwyższa alimenty od pozwanego J. N. na rzecz mał. N. N. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł (tysiąc złotych) miesięcznie płatne do rąk matki A. N. do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności każdej raty począwszy od 22 stycznia 2018 roku, a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 24 października 2008 roku w sprawie IV RC 445/08 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie II Ca 259/08;
- 2) w pozostałym zakresie powództwo oddała;
- 3) odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania za postępowanie przed Sądem I instancji;
- 4) wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IV RC 45/18

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka N. N., działająca przez matkę A. N., domagała się podwyższenia alimentów zasądzonych na jej rzecz od pozwanego J. N. wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 lutego 2009 roku, sygn. akt II Ca 259/08, z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 1 200 zł miesięcznie począwszy od dnia 22 stycznia 2018 roku, jak również domagała się zasądzenia jednorazowo alimentów regresyjnych za ostatnie 3 lata wstecz w wysokości 28 800 zł oraz kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu, powódka wskazała, że od czasu ostatniego ustalenia alimentów wzrosły jej uzasadnione potrzeby, jak również wzrosły możliwości zarobkowe pozwanego. Jak wskazano, miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki wynosi 2 887,74 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. N. uznał żądanie podwyższenia alimentów do kwoty 450 zł, a w razie zniesienia obowiązku alimentacyjnego wobec A. N. – do kwoty 550 zł. Jednocześnie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w zakresie alimentów regresyjnych. Uzasadniając swoje stanowisko, pozwany wskazał, że wymienione w pozwie wydatki małoletniej powódki są zawyżone, zaś wydatki, których zwrotu domaga się powódka tytułem alimentów regresyjnych, nie były z nim ustalane, a ponosił inne koszty utrzymania małoletniej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka N. N., urodzona w dniu (...), pochodzi ze związku małżeńskiego A. N. i J. N.. Małżeństwo to zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Ośrodka (...) w R., z dnia 27 listopada 2007 roku, sygn. akt II RC 917/07, którym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią N. N. powierzono A. N., a J. N. zobowiązano do płacenia na córkę alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie, i na A. N. – alimentów w kwocie po 100 zł miesięcznie.

(dowód: akta II RC 917/07 SO w Gliwicach, akt urodzenia k. 9)

Następnie wyrokiem tut. Sądu z dnia 24 października 2008 roku, sygn. akt IV RC 445/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 lutego 2009 roku, sygn. akt II Ca 259/08, zasądzono od J. N. na rzecz małoletniej N. N. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie, pozostawiając alimenty w wysokości 100 zł miesięcznie na A. N..

(dowód: akta IV RC 445/08, a zwłaszcza orzeczenia wraz z uzasadnieniami k. 89-89v, 92-96 123, 130-131v)

W trakcie ostatniego ustalania alimentów koszty utrzymania dziecka oceniono na poziomie 450 zł miesięcznie, w tym wyżywienie, odzież, środki czystości, udział w opłatach lokalowych, itp. Małoletnia pozostawała wówczas pod opieką matki i nie posiadała własnych dochodów. Była dzieckiem ogólnie zdrowym. Wydatki matki uprawnionej określono w 2009 roku na 700 zł miesięcznie. W toku postępowania apelacyjnego ujawniono, że pozwany zmienił pracę, co skutkowało wzrostem jego dochodów, ustalonych ostatecznie na niemalże 2400 zł netto miesięcznie.

(dowód: akta IV RC 445/08, a zwłaszcza orzeczenia wraz z uzasadnieniami k. 89-89v, 92-96 123, 130-131v)

Obecnie małoletnia powódka ma niespełna 11 lat i uczy się w klasie V szkoły podstawowej. Większość książek uprawniona otrzymuje ze szkoły, dodatkowe podręczniki kosztują z kolei około 150-200 zł, pozostała wyprawka kosztowała 300-400 zł. (...) rodziców kosztuje 80 zł rocznie, ubezpieczenie 65 zł rocznie. Małoletnia jest dzieckiem zdrowym – nie leczy się przewlekle. Oprócz szkoły małoletnia uczęszcza na lekcje gry na gitarze, (koszt około 140 zł miesięcznie i książka ok. 89 zł rocznie) , jak również na lekcje gry na keyboardzie, co kosztuje 20 zł miesięcznie. Instrumenty dla małoletniej zakupiła jej matka, tj. gitarę za 300 zł, potem większą gitarę za 250 zł, zaś keyboard za 1400 zł.

W roku szkolnym 2016/2017 małoletnia uczestniczyła w wycieczkach i wyjściach szkolnych, co kosztowało łącznie 598 zł. Obiady dla małoletniej w szkole kosztują 40 zł miesięcznie.

Powódka uczęszczała na lekcje języka angielskiego, których koszt wynosił 50 zł miesięcznie. Grupa ta została jednak rozwiązana i matka spodziewa się wydatku rzędu 100 zł. Miesięcznie. Nadto, małoletnia uczestniczy w zajęciach przy Zespole (...) i za uczestnictwo ponoszona jest opłata w wysokości 20 zł miesięcznie.

Organizacja zimowego i letniego wypoczynku dla małoletniej to wydatek rzędu 1500 zł rocznie. W ostatnich trzech latach powódka wyjeżdżała z matką m.in. nad polskie morze, do Chorwacji i Słowenii.

Przyjęcie pierwszokomunijne małoletniej powódki kosztowało 2 400 zł, rower – 1 099 zł, sprzęt muzyczny – 507,40 zł, zaś tablet – 301,50 zł.

Uprawniona niezmiennie mieszka z matką i dziadkami. Wydatki lokalowe są rozdzielane proporcjonalnie. Na każdego mieszkańca przypada kwota niespełna 400 zł.

Odzież, wyżywienie i środki czystości to z kolei 750 zł miesięcznie.

Sumę potrzeb dziecka, uwzględniając powyższe wydatki, ustalono na poziomie 1800 zł miesięcznie.

(dowód: zeznania A. N. k. 231v-232 , zestawienie kosztów utrzymania k. 7-8, zaświadczenie k. 13, umowa i potwierdzenia przelewów k. 14-17, umowy k. 25-27, 30-31, potwierdzenia przelewów k. 33, 36-37, zaświadczenie k. 35, faktury, paragony i potwierdzenia przelewów k. 20, 38, 57-59, 64-66, 68-72, 74-87, pisma biura podróży k. 60-62)

Pozwany J. N. ma obecnie 48 lat i pracuje w firmie (...) sp. z o.o., czego tytułem osiągał średniomiesięczne wynagrodzenie w wysokości około 5 355 zł netto (średnia z 2017 roku). Obecnie jego zarobki zmalały do kwoty 4400 zł, co jest wynikiem sytuacji na rynku. Do marca 2018 roku mieszkał wspólnie z partnerką i jej dzieckiem w lokalu spółdzielczym, za które uiszczal miesięcznie 437,33 zł czynszu (w tym zaliczka na wodę i ogrzewanie). Za prąd płacił miesięcznie około 60 zł, a za gaz około 50 zł. Aktualnie zajmuje dom o powierzchni 120 m², który zakupił w kredycie hipotecznym wraz z obecną partnerką. Spłata tego zobowiązania sięga 1 900 zł miesięcznie i aktualnie przejął ją w całości pozwany, którego powinna obciążać co najwyżej kwota 950 zł miesięcznie. Zajmowane wcześniej mieszkanie pozostaje puste. Nie nadaje się one obecnie do wynajęcia, albowiem wymaga gruntownego remontu, którego koszt oscyluje w granicach 26 000 -29 000 złotych. Pozwany wszelkie wolne środki przeznacza na remonty zakupionego domu. Przygotowuje się także ma wykonanie ocieplenia, co może kosztować go około 20 000 zł. Partnerka pozwanego osiąga dochód rzędu 2800 zł netto miesięcznie, a jej dziecko pobiera alimenty w wysokości 400 zł.

Utrzymanie domu to obecnie koszt 900 zł miesięcznie, co w przeliczeniu na mieszkańca stanowi wydatek rzędu 300 zł. Pozostałe wydatki pozwanego to wyżywienie, odzież, środki czystości – łącznie 750 zł. miesięcznie. Ojciec powódki na co dzień korzysta z samochodu służbowego. Jest osobą ogólnie zdrową. Suma jego wydatków to zatem minimum 2500 zł miesięcznie (bez remontów domu). Jest on niezmiennie obciążony obowiązkiem alimentacyjnym względem byłej żony, domagając się jego uchylecia (sprawa w toku).

Pozwany od 2015 roku nie utrzymuje kontaktu z córką i nie przekazuje jej żadnych prezentów Dotychczasowe alimenty są egzekwowane przez komornika.

(dowód: zaświadczenia k. 121-125, 172, rachunki i faktury k. 173-176, 210-230, pisma banku k. 178-180, zestawienie kosztów utrzymania k. 208, wykaz zarobków k. 209)

A. N. ma obecnie 41 lat i zatrudniona jest w firmie (...) sp. z o.o. na stanowisku pracownik administracyjny, czego tytułem otrzymuje średniomiesięczne wynagrodzenie w wysokości prawie 2 300 zł netto. Na co dzień korzysta z samochodu marki C., wydając na paliwo około 200 zł. Koszty napraw i przeglądu to z kolei wydatek rzędu 700 zł rocznie. Matka powódki utrzymuje, że na przestrzeni ostatnich lat pożyczala pieniądze od rodziców i brata, aby móc zaspokoić potrzeby dziecka (okoliczność niepotwierdzona). Nie wie jednak jaki jest stan tych zadłużeń.

(dowód: zeznania A. N. k. 231v-232 , zestawienie kosztów utrzymania k. 7-8, faktury i rachunki za media k. 40-55, oświadczenie rodziców k. 99, zaświadczenie o zarobkach k. 10, 100)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o przywołane wyżej dowody, którym należało w przeważającej części dać wiarę. Zeznania stron w szerokim zakresie znajdowały potwierdzenie w dokumentach przedłożonych do akt sprawy, których autentyczności nie kwestionowano. Matka dziecka nie wykazała jednak żadnym wiarygodnym dowodem okoliczności związanych z pozyskaniem środków od rodziców i brata (pożyczek). Jej stanowisko w tym zakresie było nadto sprzeczne z oświadczeniem jej rodziców (k. 99), którzy wskazali, że nie stać ich na pomoc finansową dla córki.

Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a Sąd uznał sprawę za merytorycznie wyjaśnioną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z regulacją art. 133 § 1 k.r.o. każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.o., uzależniając go z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na

zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Należy przy tym podkreślić, że opisane, usprawiedliwione potrzeby w przypadku dziecka uprawnionego do alimentów powinny być oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych podmiotów zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku.

Zgodnie, z kolei, z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach. (uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

W okolicznościach niniejszej sprawy bezspornym było, że małoletnia powódka nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, albowiem jest dzieckiem kontynuującym terminowo naukę i nieposiadającym majątku. Niekwestionowanym był także fakt, że potrzeby powódki od 2009 roku wzrosły, co zauważał nawet pozwany uznający częściowo powództwo. Za wzrostem wydatków uprawnionej przemawia jej naturalny rozwój i zmieniające się ceny towarów i usług. Powódka jest także w fazie intensywnego wzrostu, co determinuje częstszą wymianę garderoby itp.. Jej zakres zainteresowań jest nieprzeciętny. Chęć rozszerzania umiejętności gry na instrumentach, doskonalenia języka obcego i innych umiejętności zostały dostrzeżone. Nie można bowiem powódce odmawiać tego typu zajęć. Pozostałe jednostkowe wydatki małoletniej są na przeciętnym poziomie i odpowiadają wydatkom dzieci w jej wieku. Stąd też Sąd uwzględnił niemalże wszelkie wykazywane potrzeby, określając ich wysokość na 1800 zł miesięcznie. Dla ustalenia comiesięcznych wydatków dziecka nie można było brać pod uwagę jednostkowych kosztów, które zostały już w pełni pokryte. Tak między innymi zakup instrumentów, sprzętu muzycznego, malowanie pokoju, organizacja przyjęcia I komunii, itp..

Matka powódki swój obowiązek alimentacyjny w przeważającej części realizuje poprzez opiekę i wychowanie córki, gdyż od 2015 roku pozwany praktycznie zerwał kontakt z małoletnią. Dysponując jednak stałym wynagrodzeniem, rzędu 2300 zł netto miesięcznie, jest ona w stanie wspierać finansowo córkę. Bacząc zatem na wydatki matki powódki, Sąd doszedł do przekonania, że jest ona w stanie comiesięcznie przekazywać na rzecz córki około 800 zł.

Możliwości dochodowe pozwanego na przestrzeni ostatnich 9 lat także znacząco się poprawiły. Nawet uwzględniając jego zarobki z ostatnich 7 miesięcy (średnia 4400 zł netto) można dostrzec wzrost dochodów o 2000 zł miesięcznie. Powyższe okoliczności przemawiały za częściowym uwzględnieniem powództwa. Ojciec dziecka, który nie uczestniczy w życiu córki, musi być świadom swojej powinności w jej utrzymaniu. Zauważyć należy, że pozwany nie ma prawnego obowiązku utrzymania partnerki, ani jej dziecka. Nic także nie uzasadnia tego, że jako współkredytobiorca przejął na siebie w całości obowiązek spłaty rat kredytu. Stąd też Sąd uwzględnił po jego stronie wyłącznie 1/2 raty tego zobowiązania i 1/3 wydatków lokalowych. W zestawieniu z pozostałymi ujawnionymi wydatkami zobowiązanego, ustalono, że bez trudu będzie on w stanie łożyć na utrzymanie córki po 1000 zł miesięcznie. Nawet uwzględniając konieczność remontu zakupionego domu, kwota 1000 zł przy obecnych zarobkach pozwanego będzie w jego zasięgu. Z oczywistych przyczyn będzie on aktualnie zmuszony dzielić się z partnerką w/w wydatkami. Sąd nie mógł bowiem dopuścić do sytuacji, w której przyjęty przez pozwanego sposób spłaty kredytu i rozliczenia kosztów mieszkaniowych skutkowałby pokrzywdzeniem jego córki.

W tym stanie rzeczy, na mocy art. 133, 135 i 138 k.r.o. orzeczono jak w pkt 1 i 2 sentencji. Datę nowego obowiązku alimentacyjnego ustalono zgodnie z żądaniem strony powodowej. O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Ponad kwotę 1000 zł główne żądaniem powódki oddalono uwzględniając w głównej mierze możliwości zarobkowe jej matki.

Zgodnie z art. 137 § 2 k.r.o. - Niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. W uzasadnionych wypadkach sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty.

W kontekście drugiego z roszczeń strony powodowej należy podkreślić, że matka powódki nie wykazała (art. 5 k.c.), aby potrzeby dziecka za okres poprzedzający wytoczenie powództwa były niezaspokojone lub wymagały zaciągania pożyczek lub kredytów. Jej twierdzenia w tym zakresie były gołosłowne i nieoparte żadnym wiarygodnym dowodem. Z oświadczenia jej rodziców wynikało, że nie byli oni w stanie pożyczać jej jakichkolwiek środków. Trudno przy tym także nawet założyć, że brat pożyczył jej 28 800 zł bez żadnej umowy pożyczki. Matka dziecka obecnie nie miała nawet rozeznania jaka jest kwota rzekomych zaległości. Sąd nie kwestionuje tego, że potrzeby powódki nie wzrosły wcześniej. Fakt, że matka uprawnionej z przedmiotowym powództwem czekała aż do stycznia 2018 roku świadczy jednak o tym, że radziła ona sobie z ujawnionymi wydatkami córki. Jednocześnie okoliczność ta (bierność matki) nie może stanowić uzasadnienia drugiego z żądań. W tym stanie rzeczy Sąd doszedł do przekonania, że zasądzenie jakiegokolwiek kwoty za okres poprzedzający 22 stycznia 2018 roku jest nieuzasadnione i stanowiłoby po stronie powódki bezpodstawne przysporzenie majątkowe.

Bacząc na sytuację ekonomiczną stron oraz podwyższone alimenty po stronie pozwanego, na mocy art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania ich kosztami postępowania.